

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **I. P. – S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2009, č. j. 1 Az 66/2007 - 66,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2009, č. j. 1 Az 66/2007 - 66, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 29. 10. 2007, č. j. OAM-694/LE-05-07-2006, žalované Ministerstvo vnitra neudělilo žalobci mezinárodní ochranu s odkazem na ustanovení §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Městského soudu v Praze žalobou, který ji rozsudkem ze dne 14. 11. 2008, č. j. 1 Az 66/2007 - 29, jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, jejíž součástí učinil mj. žádost o ustanovení bezplatného právního zástupce. Tuto žádost však městský soud svým usnesením ze dne 7. 4. 2009, č. j. 1 Az 66/2007 - 66, zamítl a žalobce vyzval, aby ve lhůtě 14 dnů od doručení tohoto usnesení založil do soudního spisu procesní plnou moc udělenou advokátu k zastupování v řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění tohoto usnesení uvedl, s odkazem na § 35 odst. 8 a § 105 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), že nezbytným předpokladem pro ustanovení právního zástupce je splnění podmínek pro

osvobození žalobce od soudních poplatků. Proto také městský soud žalobci zaslal formulář ke zjištění jeho osobních a majetkových poměrů (dále jen „formulář“). Ten byl žalobci doručen uložením zásilky na poště dne 20. 2. 2009 a žalobce byl o tomto uložení vyrozuměn. Lhůta 10 dnů pro vyzvednutí zásilky počala běžet dne 21. 2. 2009 a skončila dne 2. 3. 2009. Žalobce na výzvu k vyplnění formuláře nereagoval a zůstal nečinný, a tudíž základní předpoklad pro ustanovení právního zástupce žalobci nebyl osvědčen.

Dne 27. 4. 2009 se žalobce na městský soud obrátil s prosbou o ustanovení právního zástupce z řad advokátů, v níž vyjádřil povědomost o tom, že mu již jednou byla obdobná žádost zamítnuta, protože soudu nezaslal vyplněný formulář o svých majetkových poměrech. Uvedl však, že žádnou poštu, ani doručenkou neobdržel, a tudíž o své povinnosti nevěděl. Z uvedeného důvodu také požádal soud o shovívavost vzhledem ke složité situaci, ve které se nyní nachází.

Městský soud přípisem ze dne 30. 4. 2009, č. j. 1 Az 66/2007 - 71, žalobce informoval o možnosti podat proti usnesení o zamítnutí žádosti o ustanovení bezplatného právního zástupce kasační stížnost, a dotázal se ho v této souvislosti, zda má jako kasační stížnost posuzovat jeho (opětovnou) žádost ze dne 27. 4. 2009 o ustanovení bezplatného právního zástupce. Dopisem ze dne 20. 5. 2009 žalobce (dále jen „stěžovatel“) požádal, aby uvedená žádost byla jako kasační stížnost posuzována a za účelem rozhodnutí předložena Nejvyššímu správnímu soudu.

Žalovaný se ke kasační stížnosti proti usnesení nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost shledal Nejvyšší správní soud přípustnou, neboť podle konstantní judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, ze dne 28. 4. 2004, publikovaný pod č. 486/2005 Sb. NSS) se v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského (zde městského) soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení bezplatného právního zástupce není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Pokud jde o otázku přijatelnosti kasační stížnosti (§ 104a s. ř. s.), ta je dána dále popsáním procesním pochybením krajského soudu, v jehož důsledku bylo zasaženo do práva stěžovatele na spravedlivý proces (k otázce přijatelnosti srov. například usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti předně uvádí, že podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením

odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

Ze spisu vyplynulo, že dne 17. 12. 2008 obdržel městský soud kasační stížnost, společně s žádostí o ustanovení bezplatného právního zástupce, jejíž přílohou byla kopie rozsudku městského soudu ze dne 14. 11. 2008, č. j. 1 Az 66/2007 - 29. Na následujícím listě spisu (č. l. 46) je založeno nedatované podání, v němž stěžovatel uvědomuje městský soud o svém novém místě pobytu (P. 10 – S., Č. 117), odlišném od adresy, kterou uvedl v záhlaví kasační stížnosti (P. 3, L. 2404/10). Dne 29. 12. 2008 zaslal městský soud stěžovateli formulář ke zjištění jeho osobních, příjmových a majetkových poměrů na adresu P. 10 – S., Č. 117; tuto zásilku však podle sdělení České pošty nebylo možné stěžovateli doručit, neboť ten nebyl na uvedené adrese znám (viz č. l. 55). Městský soud se posléze pokusil formulář doručit i na adresu, kterou stěžovatel uvedl v kasační stížnosti (P. 3, L. 2404/10), avšak i odtud se zásilka vrátila ze stejného důvodu zpět (č. l. 57). Na podkladě žádosti městského soudu o sdělení pobytu mu zaslala Policie České republiky informaci, že poslední evidovaná adresa stěžovatele je P.10 – S., Č. 117. Na tuto adresu se tedy městský soud pokusil stěžovateli zaslat formulář potřebí, avšak zásilku, která podle sdělení České pošty nebyla vyžádána, adresoval jako „*Spirit Invest, a.s., k rukám I. P. S., P. 10 – S., Č. 1473*“. Jakkoli tedy zásilka obsahuje za obchodním jménem společnosti Spirit Invest, a.s. dovětek „*k rukám I. P. S.*“, nelze takové doručení, ve vztahu ke stěžovateli, považovat za řádné.

Pokud snad chtěl městský soud pomocí názvu obchodní společnosti upřesnit stěžovatelovo místo pobytu, bylo na místě uvést jméno stěžovatele na prvním místě. Formulace, kterou městský soud zvolil, se jeví jako problematická zejména v situaci, kdy neexistují informace o tom, že by stěžovatele se jmenovanou obchodní společností spojoval pracovně či obchodně právní vztah (tj. pozice zaměstnance či statutárního orgánu), a tudíž nelze na straně společnosti Spirit Invest, a.s. z ničeho vyvodit povinnost zásilku pro stěžovatele převzít a především mu tuto zásilku předat. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že z obsahu spisu nabyt vážnou pochybnost, zda stěžovateli vůbec byl formulář cestou právní fikce řádně doručen, s čímž koresponduje i stěžovatelovo tvrzení uvedené v kasační stížnosti. Za této situace je třeba šetřit procesní práva stěžovatele a vycházet z předpokladu, že k řádnému doručení (byť i jen právní fikcí) nedošlo. Závěr městského soudu o tom, že stěžovatel nenaplní podmínky pro ustanovení bezplatného právního zástupce, je proto předčasný. Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že výše uvedené výhrady ke zvolenému způsobu doručování jej vedly i k posouzení podané kasační stížnosti jako včasné podané – i napadené usnesení bylo totiž doručováno na adresu „*Spirit Invest, a.s., k rukám I. P. S., P. 10 – S., Č. 1473*“ a je tedy zatíženo stejnými vadami jako předcházející doručování formuláře.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost za důvodnou z důvodů vyplývajících z ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nezbylo mu, než za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1, věty první s. ř. s., usnesení městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 2, věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu